

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr36 (1677) 1989 m. rugsėjo mėn. 19d.

XXXIV METAI Melbourne

Lietuva nūdien iš arti ir iš toli

Rašo L. Tulaba

Turėjau laimės po 45 metų vėl išvyti ne sapne, bet realybėje, tėvų žemę. Vykau su Vatikano parūpintais kelionės dokumentais. Vykau vienas. Kelionės kryptis: Maskva, Vilnius, Kaunas, bet su žodiniu leidimu vykti, kur noriu, ir lankytis, pas ką noriu. Sovietų pareigūnų, atvykstant ir išvykstant, buvau traktuojamas su respektu: jokios kontrolės ir su dideliu mandagumu.

Sunkumų atsirado su kelione iš Maskvos į Vilnių. Nors turėjau reikiamas rezervacijas, eilė skridimų nežinia kodėl buvo panaikinti. Todėl Vilnių pasiekiau, užuot 10.30 vakare tik 1.30 ryte 15 rugpiūčio. Tarptautiniame erodrome įspūdis normalus. Bet vidaus susisiekimo erodromuose vaizdas klaukus: rodo, kiek yra vargo ir netvarkos. Tai patvirtina, kad Sovietų Sąjunga tikrai randasi dideliuose sunkumuose. Iš čia galima suprasti, kodėl pučia nauji vėjai; kodėl siekiama esminių pakeitimų pačioje politinėje ir socialinėje krašto valdymo sistemoje.

Kitas vaizdas Lietuvoje. Čia regima aiškus atsigavimas. Nesakau: atgijimas, nes tautinis, kultūrinis ir religinis gyvenimas Lietuvoje visada buvo gyvas, bet tik prislėgtas. Nūdien gi Lietuva yra lietuviška; yra aktyvi kultūrinėje veikloje; yra gajai religiniame gyvenime.

Gatvių ir vietovardžių vardai lietuviški. Vyrauja visur lietuviška kalba. Plačiai plevėsuoja lietuviškos vėliavos. Atstatomi tautiniai paminklai.

Kultūriniam gyvenime jau ir anksčiau autonomine lietuvių veikla buvo palyginamai gausi. Bet dabar jau yra žymi. Turtėja spauda, ir ji jau nevaržoma griežtos cenzūros. Laikraščiai, nors dar negausūs, bet drįsta pasakyti atvirą žodį. Televizijos laidose matoma gyvų diskusijų ir atvirų pasisakymų. Laukiama, kad ir mokyklos bei aukštojo mokslo įstaigos laisvai veiks ir sėkmingai kels lietuvišką kultūrą.

Religinis bei bažnytinis gyvenimas pradeda eiti į normalias vėžes. Visos vyskupijos turi vyskopus, kurie uoliai ir atidžiai vadovauja Bažnyčios sielovadinei veiklai Lietuvoje. Atstatomos bažnyčios, kurios buvo profanuotos. Ryžtamasi statyti naujas naujuose miestų kvartaluose. Atkuriamas religinė spauda. Atkuriamos kunigų seminarijos. Religinės praktikos, turint daugiau laisvės, intensyvėja.

Politinėje srityje pasiekta palyginamai didelė autonomija ekonominėje ir kultūrinėje srityje. Religinėje plotmėje dar jaučiama Maskvos diskreti kontrolė. Dar daugiau Kremliaus ranka jaučiama politinių siekių atžvilgiu. Čia slypi daug netikrumo ir didelių pavojų.

Reikia pripažinti nuopelnų dabartinei vyriausybei Lietuvoje. Ji daro visa ir siekia, kiek iš išorės galima spręsti, ko mes visi siekiame. Reikia prašyti Dievą, kad Dievas apsaugotų nuo klaidų ir nuo galimų pavojų.

Yra tačiau ir šešėlių dabartinėje Lietuvoje.

Sunaikintas Lietuvos kaimas. Į jį tikrai graudu pažvelgti. O kaimas yra tautos gyvybės ir gajumo laidas. Jį reiktų kaip nors atkurti. Tai sunkus klausimas. Kaime dar likusieji, per daugel metų dirbdami ne sau, bet visai didžiajai tėvynai, nustojo noro uoliai dirbti. Perauklėti jaunąją kartą, kad imtųsi privačios iniciatyvos ir pakeltų žemės ūkį Lietuvoje, kas yra būtina, nebus lengva.

Lietuvos industrinė gamyba yra priklausoma nuo iš didžiosios tėvynės gaunamų žaliavų. Vidaus saugumas yra sovietų rankose. Paskutiniu metu policijos ir saugumo kadrai labai stiprinami Lietuvoje. Tai daug sakoma! Grėsmė yra didelė.

Nėra abejonės, kad sovietų saugumo organai budi ir veikia Lietuvoje, stengdamiesi kontroliuoti vyriausybės ir visuomeninę veiklą.

Neigiamas reiškinys: įvairių sąjūdžių, organizacijų ir partijų kilimas it grybai po lietaus. Atsiranda skaldymasis, trynimasis, o tuo pačiu pajėgumo mažėjimas. Nūdienėse sąlygose Lietuvoje reiktų vienos Lietuvos Partijos, kad visomis sutelktomis jėgomis būtų galima daugiau laimėti siekiant savarankumo. Atrodo, kad vadovaujantys asmens yra pakankamai išmintingi darydami

visa, kad būtų išvengta išsišokimų ir galimų provokacijų. Riekia visų didelės išminties ir atsargumo.

Iševija turi visomis išgalėmis tarptautinėje plotmėje remti mūsų pastangas krašte, siekiant tautai savarankiškumo.

Malonu pastebėti, kad šv. Sostas šiuo metu visomis priemonėmis remia Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų pastangas atgauti nepriklausomybę. „L'Osservatore Romano“ rugpiūčio 24 d. laidoje įdėjo vdeamąjį straipsnį, cituodamas ir komentuodamas Lietuvos Atstovų Rūmų nutarimą paskelbti Molotovo-Ribbentropo susitarimą dėl Lenkijos ir Baltijos valstybių pasidalinimo negaliojančiu. Sekančią dieną rugpiūčio 25 „L'Osservatore Romano“ pirmoje vietoje ir pirmame puslapyje įdėjo aprašymą demonstracijos - žmonių grandinės, kuri siekė nuo Talino iki Vilniaus, protestuojant prieš Baltijos valstybių įjungimą į Sovietų Sąjungą pagal Molotovo-Ribbentropo susitarimą. Pagaliau 27 rugpiūčio šv. Tėvas Jonas Paulius II paskelbė du Apaštalinis Laiškus, minint 50 metų nuo antro pasaulinio karo pradžios. Pirmasis parašytas prancūzų kalba „Tu m'as mis au Trefonds“; antrasis lenkiškai, nes skirtas Lenkijos episkopatui „I Tu Orędzie Nasze“. Abiejuose dokumentuose minima, kaip Sovietų Sąjunga pavergė - „nužudė“ Lenkiją ir Baltijos kraštus Lietuvą, Latviją ir Estiją. Vatikano oficialaus organo pasisakymai turi pasaulinį atgarsį. Tuo labiau, kad ir Maskvos aukšti pareigūnai pradeda lankytis Vatikane. Rugpiūčio 25 buvo priimtas audiencijoje aukštas Maskvos diplomatas Juri Karlov pas popiežių Joną Paulių II.

Tautos Šventė

Juozas Mikštas

Tas, kurs pasaulį
Ir dangų valdo,
Tikim, išgirs Jis
Sia mūsų maldą:

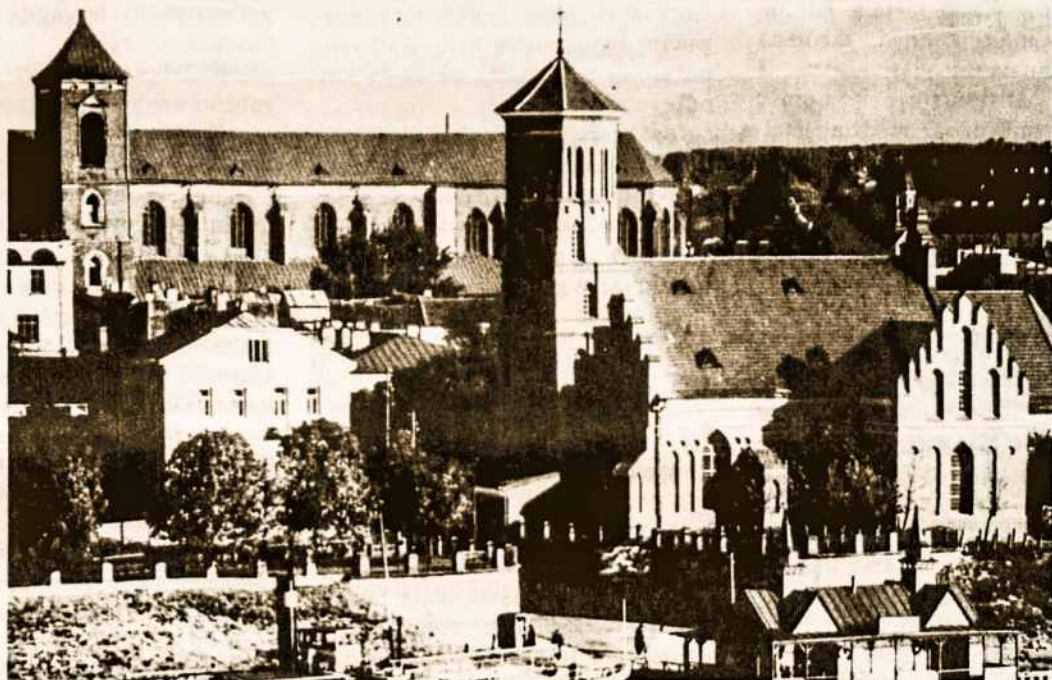
Dieve galingas
Ir gailėstingas,
Gelbėk Tėvyne
Mūsų gimtinę;
Lietuvą mūsų
Saugok nuo ruso,
Saugok nuo lenko
Klastingų rankų.
O Visagali,
Gink mūsų šalį
Nuo bedievybės,
Nuo girtuoklybės,
Kad viso pikto
Krašte neliktų.
Gražink ten meilę,
Dorą, vienybę,
Kad ji žydėtų
Laisvoj valstybėje.

Kur artojų
Rūpintojėliai
Stiprino, guodė,
Kur viešpatavo
Palaima Tavo
Laukuos, aruode;
Kur Aušros Vartai,
Siluva, Trakai,
Tegu ten širdys
Visu lietuvių
Kovoj už būvį,
Viltiniai plaka,
Ryžtu liepsnoja
Prie Tavo kojų,
Zemėj Marijos
Gėriui atgijus.

1989 m. Melbourne
Tautos Šventė

Prelatas Tulaba Vilniuje

Rugsėjo 14-ąją, iš Romos į Lietuvą išvyksta buvęs popiežiškosios švento Kazimiero kolegijos Romoje rektorius ir buvęs Vilniaus kunigų seminarijos rektorius prelatas Ladas Tulaba. Prelatas Tulaba, kuris iš Romos per Maskvą numato pasiekti Vilnių, išbus Lietuvoje vieną savaitę. Lankysis Vilniuje ir Kaune.

Kauno arkikatedra — bazilika ir Vytauto bažnyčia

Pavojus Lietuvos miškams

Juos naikina oro tarša ir laukiniai žvėrys

„Lietuvos galybė miškuose. iškirsite miškus - sunaikinsite ir Lietuvos galybę“. Šitaip apie mūsų miškus sakiusi lengendinė deivė Medenė, su ašarotomis akimis, stebėdama miškų kirtėjų darbus. Ir tikrai, Lietuvos miškai ilgus amžius gynė lietuvius nuo jos amžinų priešų, ypač žemaičius nuo kryžiuočių puolimų. Jie išstius du šimtmečius slėpėsi savo miškuose ir iš čia suduodavo priešui mirtinus smūgius.

Mūsų miškus ir jų grožį aprašė eilė rašytojų. Štai Simanas Daukantas savo „Bude“ rašė: „Kas čia numano, jog tos girios buvo jiems nevien pirmoji pastogė ir uždanga nuo siauraus oro, bet dar klėtimis visų jų turtų, kuriose pavalgą, apdaras ir lobia buvo poklėstas“. Vėl Adomas Mickevičius savo veikalė „Ponas Tadas“ apgailestavo; „Girios mano: Kiek iškerta jų kirviai pirklių ir valdančių Lietuvarūsai“. Ovyks. A. Baranauskas Lietuvos miškų grožį nepaprastai gražiai išreiškė savo „Anykščių šilelyje“ ir skundėsi, kad iš šio gražaus šilo tik „kelios pušėlės apykrėvės liko“. Dar vėliau Mairionis rašė: „Miškas verčia didžiagirių: baisūs kirviai jas išskynė“ (Miškas ir lietuvius), o nepriklausomybės laikų poetas Antanas Miškinis džiaugėsi mūsų gražiomis giriomis: „Niekur nėra tokio miško, kaip mūsų...“

Lietuvos miškus, kitados garsius visoje Europoje, kuriais amžius didžiavosi mūsų šalis, tą brangiausį turtą naikino svetimieji ir mes, savieji. Daug miškų išnaikinta I pasaulinio karo metu, vokiečių okupacijos metais, kai jam išvežti buvo prastos net specialios geležinkelio linijos. Okai kūrėsi nepriklausoma Lietuva, kai jos laisvei apginti reikėjo ginklų, mūsų miškų mediena tada, greta linų, buvo vienintelė „užsienio valiuta“, taip labai reikalinga valstybei atkurti. Bet ir nepriklausomybės metais miškų išskirtome daugiau, kaip kad buvo galima kirsti. Taigi 1939 m. mūsų miškai dengė tik 18% tuometinės teritorijos. Čia reikia dar turėti galvoje, kad didžiausios Lietuvoje mūsų istorinės girios - Baltvydžio ir Augustavo - buvo likusios už Lietuvos ribų.

II pasaulinio karo metu daug mūsų miškų išnaikino rusiškėji ir vokiškėji okupantai. Daug miškų iškirta ir pokario metais, kol jų pritrūko ir reikalinga mediena dabar daugiausia išsivežama iš Rusijai atitekusioje Suomij Karelijos miškų. O medžiai lėtai auga. Pasėjai, sakysime, pušies sėklą, medieną gausi tik po 80-100 metų, kai JAV-bėse užtenka pusės to taiko.

Pokario metais miškams buvo paskirta daug nederlingos žemės,

Bronius Kviklys
Mūsų specialus bendradarbis Cikagoje

nusvinti privatūs miškai. Dabar Lietuvos miškingumas siekia jau 27.6% teritorijos, arba 1,804,000 hektarų, kai visoje Sovietų Sąjungoje miškų yra 33%, JAV-bėse 35%, Lotynų Amerikoje 40.7% teritorijos ploto. Tačiau brandaus (kirtiminio) miško Lietuvoje tėra 5%, pribrestančio 9%. isplėtus medžio pramonę, tik dalis pareikalavimo patenkinama savo mediena.

Bet nevien tik kirviai (dabar jau motoriniai pjūklai) naikino Lietuvos miškus. Siuo reikalu „Mokslas ir gyvenimas“ žurnalo (Nr. 10,1987) yra paskelbtas prof. dr. Vaidoto Antanaičio aliarmuojantis rašinys „Miškų monitoringas“, iš kurio matyti, kad Lietuvos miškus dabar yra palietusi visoje Europoje siautėjanti ekologinė krizė. Viena šios krizės dalis yra globalinė, kita vietinė. Vakarų Europoje atsiradę rūgštūs lietūs jau pasiekė ir Lietuvą. Lietaus rūgštingumas kasmet didėjas ir išvirstas į cheminių rūgščių smūgius. Kartu rūgštėja ir dirvožemiai, iš jų išplaunamos maistingos medžiagos, mažėja dirvožemių produktyvumas, pažeidžia medžių šaknis. Susitelkia didelė teršalų koncentracija, kuri labai kenkia apygliams bei lapams, mažėja medžių priaugis ir atsparumas.

Tačiau vietinės pramonės poveikis esąs daug didesnis ir greitesnis, kaip iš toliau atkeliavusių teršalų. 1985 m. duomenimis pramonės teršalų pakenktų ir žuvusių medynų plotas Lietuvoje jau buvęs 5,800 hektarų. Autorius toliau pastebi, kad „miškų plotai, kuriuose įvyko morfologiniai augalų pakitimai ir juntamai padaugėjo medžių sausuolių, skaičiuojami dešimtimis, o gal ir šimtais tūkstančių hektarų“.

Lietuvai perdidelė pramonė, daugiausia sukurta Maskvos planais, labai teršia Lietuvos gamtą. Ypatingai teršianti Jonavos „Azoto“ gamykla. Pirmieji 1.5 spygliuoščių žuvę jau 1974 metais, o šiuo metu nuo jos yra žuvę 729 ha. plote, o pastebimai pakenkti medynai — 18886 ha plote. Neigiamas poveikis dar labai pagausėjęs ir kitur. Miškuose pagausėję sausuolių, pakito augalija maždaug 7000 ha plote. Sis maras, kaip pastebi dr. Antanaitis, „plinta 2-3 km per metus geičiu vyraujančių vėjų. Jau yra pakenkta medynams už 20-25 km nuo gamyklos“.

Garsioji Elektrėnų jėgainė, šiluminė elektros stotis, esąs „pagrindinis atmosferos teršėjas Lietuvoje. Pro savo kaminus išleidžia maždaug trečdalią respublikoje gaminamų oro teršalų. Palyginti su Jonavos „Azotu“,

Elektrėnai išleidžia į orą 5-6 kartus daugiau teršalų....Jau dabar džiūstančių medynų už 50-60 km nuo Elektrėnų“.

Vėl dr. Antanaitis, „Mūsų respublikos teritorijos 1 kv. kilometrui tenka per metus vidutiniškai po 9000 kg įvairių teršalų. Tai savos pramonės produktas, neskaitant gausių „dovanų“, gaunamų iš Europos“.

Labai daug žalos Lietuvos miškams pridara žvėrys. Pokario metais jų skaičius labai padidėjo. Taip 1937 m. buvo 290 briedžių, o dabar apie 12,000. Kitų žvėrių atitinkami prieauglio skaičiai; elnių buvo 99, dabar 8-12,000, stirnų 1937 m. 26,700, o dabar 40,000. Sernų skaičius paaugo nuo 870 ligi 21,000. Toks gausus žvėrių skaičius labai kenkia miškams: jie apgraužia medelius, medžius, naikina pasėlius, miškų jaunuolynus. Reikia dar pridėti, kad žiemos metu šie žvėrys dar yra šeriami. Praktiškai atsitinka taip, kad lėšos, kurios skiriamos miškų atželdinimui, išleidžiamos šerti žvėrimis.

Straipsnio autorius ragina atitinkamas įstaigas ir visuomenę daugiau dėmėtis ekologinėmis problemomis, išskelti gamtos apsaugos darbo trukumus ir imtis atitinkamų priemonių miškų, augalijos bei oro apsaugai. Straipsnį baigia žodžiais: „Viešumas yra jėga, kuri padės objektyviau ir rimčiau spręsti ekologines problemas“.

Ir tikrai, Lietuvos, Europos ir gal būt viso pasaulio miškai, yra pavojuje. Nereikia leisti jiems nudžiūti, mirti.

Atlydys Lietuvoje

Jį jaučia ne tik mūsų broliai ir sesės tėvynėje, bet ir mes - esantieji svetur. Kiek pakėlus geležinę uždangą, iš Lietuvos į Vakarų pasipylė giminės, įvairūs ansambliai, aukštesni ir žemesni sovietiniai pareigūnai, kurie anksčiau vengdavo su mumis susitikti. Vengdavo, nes bijodavo. Dabar, nusikratę baimės, jieško ryšių ir randa atviras širdis ir duris. Jos visados buvo atviros, tik maskvinis bizūnas ir geležinė uždanga buvo perskyrusi mūsų tautą į dvi dalis - tėvynėje belasivės ir lasivėje be tėvynės. Gorbačiovo glasnost ir perestroika leido žmonėms lasiviau atsikvėpti. Padidėjusios spragos geležinėje uždangoje suteikė galimybę apsikabinti abiejose jos pusėse gyvenantiems broliams ir sesėms. Sustiprėjo ryšiai. Sovietiniai geležinkeliai ir lėktuvai nebespėja gabenti keleivių į Vakarų ir atgal.

Krašte gyvenantys tautiečiai, daug dešimtmečių tremiami ir engiami, sugebėjo išsaugoti ir perduoti jaunajai kartai karštą tėvynės meilę bei laisvės troškimą ir krikščionišką tikėjimą. Kas tuo netikėjo, dabar įsitikino, matydamas, kai su džiaugsmo ašaromis akyse šimtą tūkstantinę minia Vingio parke Vilniuje kėlė tautines vėliavas ir giedojo Lietuvos himną, su koku entuziazmu visame krašte sutiktas Vilniaus katedros gražinimas tikintiesiems. Tai buvo masinė patriotinė ir religinė ekstazė.

Published by Dr. Pranas Daukny
18 Henry St., Kensington 3031
President of the Lithuanian
Catholic Federation

ĮVYKIAI

Sydnejus. Australijos vidaus oro susisiekimas nuo rugpjūčio 24 d. paralyzuotas, kai lėktuvų 1640 pilotų federacija pasitraukė iš tarnybos, negavus reikalautų 30% algų pakėlimo - metinio priedo po \$30,000. Kol kas Darbo partijos vyriausybė neįstengia sutvarkyti vidaus oro susisiekimo, kenčia keleiviai, turizmas, kasdieną patirdamas milijonus nuostolių. Ansett šefas Sir Peter Abes praneša, kad pilotų federacija grasina tokiems pilotams sulaužyti kojas, jei nusileistų nuo reikalavimų ir grįžtų prie darbo, grasinamos ir jų žmonos.

New Yorkas. Sovietų opozicijos lyderis Yeltsin, anksčiau buvęs Politbiuro narys, rugsėjo 10 d. atskrido į Ameriką pamatyti kaip kapitalizmas turtingai klesti ir prašyti pagalbos, kad Sovietų Sąjunga nepatektų į chaosą.

Kijevas. Ukrainos sostinėje rugsėjo 8 d. Reuterio žiniomis susiorganizavo naujas sąjūdis pagal pabaltijo tautų pavyzdį ir paskelbė planą, kad ukrainiečių kalba būtų oficiali Ukrainos respublikos kalba ir siekia didesnės autonomijos nuo Maskvos priklausymo.

Vengrijai pakėlus geležinę uždangą ir atidarius sieną į Austriją, iš Rytų Vokietijos paskutinėm savaitėm tuo pasinaudojo ir apie 13,000 vokiečių, daugiausia jaunos šeimos - 20-30 metų amžiaus su savo automobiliais ar taksiais perėjo per Austriją į Vakarų Vokietiją. Jų daugumas kvalifikuoti specialistai ir nebenori likti Rytų Vokietijoje, kaip jie sako „kriminalistų diktatūroje“. Paskutinėm savaitėm traukiniais, autobusais iš Rytų Vokietijos į Vengriją atvyko apie 60,000 vokiečių, kurie pasiruošę pereiti į Vakarų Vokietiją.

Melbournas. „The Herald“ IX.12 paskelbė izraeliečio advokato Benjamin Merhav liudijimą, kuris iš Melbourno buvo nuvykęs į Izraelį ir skelbia Izraelio karo nusikaltimus prieš nekaltus Palestiniečių vaikai net 10 metų amžiaus įmesti į kalėjimus ir mušami Izraelio okupuotose arabų teritorijose. Vienam palestiniečių 14 metų vaikui kalėjime buvo sulaužytos rankų alkūnės ir kojų keliai. Palestiniečiai uždaryti stovyklose yra lyg nacių koncentracijos lageriuose. Sis advokatas Merhav sako, kad jis jau nuo 1970 m. kovoja gauti Australijos pilietybę, bet Izraelio valdžia įspėjo Australiją, kad jam pilietybės neduotų.

Los Angeles lietuvių delegacija neseniai aplankė vietos Arkivyskupą Roger Mahony ir jam įteikė Lietuvos Krikšto jubiliejaus medalį. Arkivyskupas Mahony buvo Lietuvos Krikšto jubiliejaus Los Angeles komiteto garbės pirmininkas. Vizito metu lietuvių delegacijos nariai Arkivyskupui Mahony papasakojo apie Lietuvos Katalikų Bažnyčios dabartinę padėtį. Lietuvių delegacija taip pat aplankė Kalifornijos gubernatorių, armėnų kilmės George Diukmejian. Apie Los Angeles lietuvių delegacijos susitikimą su arkivyskupu Mahony pranešė Los Angeles arkivyskupijos Katalikų savaitraštis. (Darb)

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Kazys Mieldažys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$25. Kituose kraštuose \$30. Atskiras numeris 50c. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$1.50. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

Įspūdingoji žolinės šventė Krekenavoje

Rašo Kun. Ant Valantinas

Nuo seno Krekenavos Marijos šventovė yra garsi. Jos didžiajame altoriuje esąs Dievo Motinos paveikslas yra žmonių labai mylimas ir gerbiamas, kaip stebuklingas. Prie jo ir seniau ir dabar kabinami votai, kaip padėkos ženklai už gautas malones. Aplink didįjį altorių, iš kurio maloniai žvelgia šv. Marija, žmonės eina keliais, pavesdami Marijai savo vargus arba dėkodami už įvairią pagalbą.

Ypač Krekenavos Marijos šventovė pagarsėjo prieš keletą metų, kai ją pagarsino pats popiežius Jonas Paulius II. Nuo šv. Marijos jubiliejinių metų Krekenavos bažnyčioje kiekvieno mėnesio 15d. rengiamos iškilmingos pamaldos šv. Marijos garbei. Tikintieji pamilo tas pamaldas ir gausiai į jas renkasi. Tomis dienomis atvyksta ir daug kunigų pasimelsti ir patarnauti žmonėms.

Gi rugpiūčio mėn. 15-toji arba Zolinė yra tarsi visų Marijos švenčių ir dienų vainikas. Ji ir seniau sutraukdavo ir dabar sutraukia tūkstantines minias. Prieš keletą metų Zolinės šventė yra sujungta su šv. Sakramento garbinimo 40 valandų atleidais. Tos dvi šv. Sakramento garbinimo dienos prieš Zolinę yra tarsi įžanga į didžiąją Zolinės misteriją.

Siemetinė Zolinės šventė pralenkė visas kitas ir dalyvavusių žmonių skaičiumi, iškilmingumu ir dvasiniu pakilimu. Jau rugpiūčio 12 dienos vakarą į Krekenavos bažnyčią pėsčiomis iš Panevėžio atvyko žygeivių būrys (apie 150 jaunuolių), lydimas Panevėžio dekanu kun. J. Antanavičiaus. Į vakarines pamaldas prisirinko daug ir krekenaviečių. Pamaldas laikė ir pamokslą pasakė dek. kun. J. Antanavičius. Jis pažymėjo, kad jaunuoliai šį vargingą žygį skyrė už

Dievo Motina Krekenavos bažnyčioje didžiajame altoriuje. Iš seniausių laikų Krekenava garsėjo Dievo Motinos paveikslu, kurį tikintieji laikė turinčiu stebuklingos galios. Užregistruota namaža pagijimų. Bažnyčia čia atsirado po Zemaičių krikšto, kai Vytautas Didysis, Betygalos klebono prašomas, įsteigė pirmąją bažnyčią. Krekenava 27 km į pietvakarius nuo Panevėžio.

blaivią, dorą ir laisvą Lietuvą. Beje, šie žygeiviai Upytėje prie Cičinsko kalno pastatė koplytstulpį.

Rugpiūčio 13d. - sekmadienis. Bažnyčia - pilna žmonių. Pamokslus sakė kun. Ant. Valantinas, Vadaktų klebonas, o vakarinėse Mišiose, pirmadienio Mišiose ir Zolinės rytinėse Mišiose pamokslavo kun. Petras Adomonis,

Skiemonių klebonas. Per tas įžangines dienas daug žmonių priėję išpažinties, adoravo šv. Sakramentą, meldėsi prie Marijos.

Rugpiūčio 15 dieną nuo pat ryto iš visų pusių plūdo žmonės į bažnyčią. Daug matėsi ir vaikų bei jaunimo, nes tą dieną buvo teikiamas ir sutvirtinimo sakramentas. Prisipildė didžiulė Krekenavos bažnyčia ir šventorius: tiek daug suplaukė žmonių, apie 20 tūkstančių.

Zolinės šventėje dalyvavo J.E. kardinolas V. Sladkevičius ir visi kiti Lietuvos vyskupai, daug dignitorių, dešimtys kunigų ir klierikų. Šventėje dalyvavo ir svečias iš Australijos kun. Paulius Martūzas, atvykęs aplankyti savo gimtojo krašto. Įspūdingas buvo J.E. kardinolo ir visų hierarchų ingresas į bažnyčią, lydint šimtams vaikučių ir jaunuolių, skambant galingoms choro giesmėms. Šv. Mišias koncelebravo visi Lietuvos vyskupai su J.E. kardinolu V. Sladkevičiumi. Sumos pamokslą pasakė Panevėžio vyskupas J.E.J. Preikšas. Jaudinančiai skambėjo Vilniaus šv. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčios choro giesmės. Tikintieji gausiai ėjo prie šv. Komunijos. Išdalinta per tris dienas apie 8 tūkstančius komunikantų.

Po pamaldų Krekenavos klebonas kun. P. Budriūnas padėjo visiems Lietuvos hierarchams už atvykimą ir įteikė jiems dovanėles.

Pabaigoje ir choristai ir visi pamaldų dalyviai galingais balsais sugiedojo Tautos himną.

Siemetinė Zolinės šventė parodė, kad Krekenavos Marijos šventovė įsijungė į didžiųjų Lietuvos šventovių, kaip Aušros Vartų Vilniuje, Siluvos, Zemaičių Kalvarijos ir kitų, eilę.

Lietuvos Šiluva

Rašo Vysk. V. Brizgys

Bažnyčios liturgijoje rugsėjo 8 dieną minimas šv. Marijos gimimas. Lietuvoje jau iš senai tą dieną minimas šv. Marijos apsišviškimas Šiluvoje. Vienas Europos Evangelikų dvasininkas 1963 metų vasarą paskelbė laikraščiuose atvirą laišką apie šv. Marijos apsišviškimą. To laiško lietuviškas vertimas tilpo ir mūsų „Drauge“. Laiško autorius pasako savo mintį, kad šv. Marijos apsišviškimo faktų negalima paneigti ir kad šv. Marija apsišviškia ne vien katalikams, bet visai žmonijai. Tik kas kaip kurie krikščionys yra užmiršę šv. Marijos garbinimą, tai atrodo, kaip laiško autorius sako, kad šv. Marijos apsišviškimas katalikai tarsi monopolizuoja. Tačiau tikrumoje katalikai ir nemano, kad šv. Marija savo apsišviškumą skiria tik katalikams. Katalikai labai linkę, kad šv. Marijos apsišviškimas vertintų ir kiti krikščionys.

Šiluvoje šv. Marija apsišviškė ne katalikams, o liuteronų vaikams ir dvasininkui. Kur ir kaip šis dvasininkas gyveno po šv. Marijos apsišviškimo, nėra žinių. Žinoma tik tiek, kad po minimo apsišviškimo jis liovėsi tarnavęs buvusiai jo bendruomenai ir iš Siluvos kur tai išvykęs. Po antrojo pasaulinio karo šv. Marija apsišviškusi vienam

Romos komunistui, sekmadienį popiečių išvykus už miesto į laukus pasirodė kalbai komunistų susirinkime, kuriame jis ruošėsi išjuokti šv. Marijos garbinimą. Apsireiškimą matęs jis pats ir su juo buvę jo vaikai. Toje vietoje jis pats įruošė šį apsišviškimą liudijanti paminklą.

Siluvos įvykis Europoje yra vienas iš seniausių, nors iš tų, kurie šiandien žinomi. Nors tada nebuvo nė telefono, nė radio, ir spauda iš vieno krašto į kitą nepasiekdavo taip greitai, kaip dabar, bet Siluvos įvykis išgarsėjo visoje Europoje. Yra žinių, kad į Siluvą atvykdavę maldininkai ne tik iš Lenkijos, bet net iš Prancūzijos. Tik Rusijai okupavus Lietuvą Rusijos carų valdžia neleido maldininkų iš kitų kraštų, trukdė net patiems lietuviams lankyti Siluvą. Vistiek tačiau lietuvių tarpe Šiluva ir joje įvykis nebuvo užmiršti.

Dabar Vakarų Europoje šv. Marijos apsišviškimo vietas: Lourdas, Fatima yra žinomesni negu Šiluva. Bet dabartinėje rusų okupacijoje Siluvos vardas pasiekė toli Rusijon, kad Lietuvoje ateistinio komunizmo valdžios ir žiauriausios priemonės nepajėgia sukliudyti lietuvių maldininkų lankymosi

Šiluvoje. Sakoma, kad šv. Marijos gimimo - Šiluvos oktavos dienomis atvyksta į Šiluvą rusų iš gana toli pamatyti tą girdėtą vaizdą.

Kiek mūsų tautai nuo 1940 metų iki dabar reišė šv. Marijos garbinimas Šiluvoje, gali pasakyti tik tie, kurie iki šiai dienai gyvena Lietuvoje. Gyvenantys už Lietuvos galime tik tiek pasakyti, kad mūsų prisiminimas ir šventė šv. Marijos apsišviškimo Šiluvoje mus vis labiau suartina ne tik su šv. Marija, bet ir su jos garbintojais Lietuvoje. Kai kalbame apie Lietuvos istoriją svetur augančiam mūsų jaunimui, privalėtume ne tik priminti šv. Marijos apsišviškimą Šiluvoje, bet ir paaiškinti, kokios reikšmės tai turėjo tada 17me šimtmetyje, turėjo ir turi iki dabar mūsų tautai Lietuvoje ir lietuviams už tėvynės.

Marijonų vienuolijos vadovas Lietuvoje

Marijonų vienuolijos vyriausiasis vadovas kunigas D. Petraitis rugsėjo mėnesio pradžioje numato aplankyti Lietuvą, kur išbus apie savaitę. Vizito metu kunigas Petraitis numato susitikti su Lietuvoje esančiais Marijonų vienuolijos nariais ir su Lietuvos Bažnyčios vadovybe. Kunigas Donaldas Petraitis pastoviai gyvena Romoje, bet dabar yra Jungtinėse Amerikos Valstybėse iš kur rugsėjo mėnesio pradžioje vyks į Lietuvą.

„Žmonių grandinė už laisvę“

Visi pagrindiniai Italijos laikraščiai pirmuosiuose puslapiuose praneša apie Molotovo-Ribbentropo pakto 50-ųjų metinių progą, Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje įvykusią „Baltijos kelio“ akciją. Štai kai kurių svarbesnių Italijos laikraščių antraštės: Romos „Il Messaggero“: Pabaltijys reikalauja laisvės ir atsiskyrimo nuo Maskvos; „La Repubblica“ - Vieningai prieš Maskvą; Milano „Corriere della Sera“: „Laisvės šauksmas iš Pabaltijo“; Milano „Il Giornale“: „Milijonas Pabaltiečių reikalauja nepriklausomybės nuo Sovietų Sąjungos“; Romos „Il Tempo“: „Žmonių grandinė už laisvę“; Vatikano dienraštis „L'Osservatore Romano“: „Du milijonai lietuvių, latvių ir estų reikalauja nepriklausomybės.“ Gyvoji grandis sujungia tris Pabaltijo kraštus reikalaujančius panaikinti tarptautinio nusikaltimo pasekmes. Straipsniai yra iliustruoti nuotraukomis ir Lietuvos, Latvijos, Estijos žemėlapiams. Apie „Baltijos kelio akciją“ plačiai pranešinėjo Italijos radijas ir Televizija; buvo rodomi gyvosios grandinės vaizdai iš Vilniaus ir Talino.

Radijas ir televizija vis kartojo: „Pabaltijo kraštai nesiliauja reikalaujanti laisvės, nepriklausomybės, suverenumo.“

Molotovo-Ribbentropo pakto metinių minėjimai, demonstracijos buvo surengtos ir įvairiuose Vakarų pasaulio kraštuose. Vakarų Vokietijos sostinėje Bonoje, prie miesto bazilikos įvyko demonstracija, kurioje dalyvavo apie 600 pabaltiečių. Žurnalistų dėmesį patraukė prieš demonstraciją įvykusi spaudos konferencija, kurioje, tarp kitų, kalbėjo Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio atstovas Kazimieras Motieka, estas-žurnalistas Nilsens Stokėbiu iš Vakarų Vokietijos, ir du Latviai - Latvijos liaudies fronto atstovas Marik Volfsonas ir Latvijos nepriklausomybės sąjungos atstovas Berklav.

Po demonstracijos, grupė pabaltiečių jaunimo solidarumo su pabaltijo gyventojų nepriklausomybės siekiais ženklan budėjo visą naktį prie Bonos Katedros. LRTV

Masinės demonstracijos Ukrainoje

Užsienio spaudos agentūros praneša, kad Molotovo-Ribbentropo pakto 50-sios metinės masinėmis demonstracijomis buvo atžymėtos ir įvairiuose Ukrainos miestuose. Sostinėje Kieve įvyko sankcionuota demonstracija. Leidimas buvo duotas su sąlyga kad jos metu nebus vartojami tautiniai simboliai. Nepaisant to, tūkstantinėje minioje pasirodė Ukrainos tautinė vėliava. Grubiai intervenavusi milicija jėga plėšė Ukrainos vėliavą iš žmonių rankų. Buvo sumuštų ir suimtų. Kitos demonstracijos įvyko Llove, Ivano-Frankovske ir Dnepropetrovske. Mitinguose buvo skanduojami šūkių reikalaujant Ukrainos laisvės ir kompartijos sekretoriaus Ščerbitskio pašalinimo. Užsienio spaudos agentūros, pasiremdamos Ukrainos Helsinkio grupės atstovu Dotsenko praneša, kad Kieve rugsėjo 8-tą dieną įvyks Ukrainos liaudies sąjūdžio steigiamasis suvažiavimas.

Rugsėjo 28-toji

Rašo: Alb. Pocius

1939 m. rugsėjo mėn. 28d. Maskvoje tarp Molotovo ir von Ribbentrop, buvo pasirašytas antrasis Lietuvos pardavimo Aktas ir nuspręstas mūsų valstybės likimas.

Kaip visi žinome 1939 m. rugpjūčio 23d. irgi Maskvoje buvo pasirašytas pirmasis Lietuvos pardavimo Aktas arba Molotovo ir Ribbentrop, kur naciai su sovietais pasidalino Rytų Europos tautomis. Stalinas gavo Estiją, Latviją dalį Rumunijos ir laisvas rankas užpulti Suomiją. Hitleris gavo visą Lietuvą ir laisvas rankas užpulti Lenkiją, pradėdam antrąjį pasaulinį karą.

Vokiečiai niekada nebūtų pradėję karą, nes prieš Lenkiją, jeigu Stalinas nebūtų pažadėjęs jiems padėti pasidalinant Lenkijos teritoriją, užpuolant ją iš rytų. Vokiečiai taip pat įtraukė Lietuvą, į savo „Interasų sferą“, tikėdami, kad mes eisime atsiimti savo sostinės, nes per 20 metų mes giedojome „Eil Pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim“ ir kūrėme Geležinius Vilniaus Fondus, telkdamai lėšas žygiui į Vilnių.

Prasidėjus Hitlerio su Stalino sutartam karui prieš Lenkiją, vokiečiai labai nustebo kada mūsų vyriausybė paskelbė tą nelemta neutralumą, kurio negerbė ne rusai, nei lenkai, nei vokiečiai. Vokietijos vyriausybė per savo atstovą Kaune ir per mūsų pasiuntinį Berlyne ministerį K. Skirpą iš kelių kartų mus ragino eiti atsiimti lenkų okupuotą Vilniaus kraštą, net ir militarinę paramą žadėjo, bet mūsų vyriausybė neturėjo ryžto ir drąsos. Vokiečiai manydami, kad mes nepraleisime auksinės progos atsiimti savo sostinę, neskubėjo užimti Suvalkų tirkampio, kur vietiniai lietuviai gyventojai nebesant lenkų žandarų iškėlė trispalves vėliavas lauke mūsų ateinant ir negalėjo atsistebėti, kodėl tie Lietuvos kareivėliai vis dar neateina.

Ragino mus Vilnių atsiimti ir Sovietų Rusija, nes jų rugpjūčio 23d. susitarime su vokiečiais, Vilnius buvo paliktas arba numatytas Lietuvai. Paskutinis sovietų raginimas mums atsiimti Vilnių iki 1920 metų liepos 12d. sutartimi numatytos sienos dar buvo padarytas rugsėjo 12d. Po to rusai matydami, kad mūsų vyriausybė ir generolai nejudą, nutarė patys pulti Lenkiją ir užimti Vilnių išmainyti ant Lietuvos. Rugsėjo mėn. 17d. Sovietų Rusija pradėjo karą su lenkais ir užėmė vakarinę Ukrainą, Gudiją ir Vilniaus kraštą.

Mūsų vyriausybės vyrai, lyg kokios piktos dvasios apstėti tesvarstė tik dvi galimybes. Eiti iš vien su vokiečiais ar eiti iš vien su rusais. Dėka gero gyvenimo jie jau buvo visai pamiršę 1917 m. revoliucijos metu padarytus bolševikų žiaurumus ir propagandos suklaidinti tikėjo, kad komunizmas jau pasikeitė ir dabar rusai jau nebėra tokie, kokie jie buvo tada.

Mūsų vyriausybė nesvarstė visai, kad dar buvo ir trečia galimybė, tai eiti išvien su savo tauta einant išvien su Lietuva. Mes galėjome įteikti notas anglų, prancūzų, lenkų, vokiečių, ir rusų vyriausybėms, kad mes nesidėdami nei į vieną kariaujančią pusę, einame apsaugoti Vilniaus krašto gyventojus nuo karo padarinių, palikdami to krašto

suvenrenumo klausimą spręsti būsimai Taikos konferencijai.

Sitaip padarė sovietai eidami į vakarų Ukrainą ir Gudiją. Anglai jiems karo už tai nepaskelbė, bet dar pasidžiaugė, kad vokiečiams mažiau Lenkijos žemių beteks. Mūsų nelaimė mes turėjome daug ministerių ir generolų, bet neturėjome valstybės vyrų, ir gerų politikų, todėl bijodami net savo šešėlio viską praradome.

Jeigu mūsų politikos mėgėjai būtų paklausę tautos balso, šiandien nereiktų vesti ginčius kam priklausio Vilniaus vyskupija arba verkšlenti dėl Seinų ir Punsko bei Gudijoje likusių lietuvių likimo. Eidami atsiimti Vilniaus galbūt būtume patekę į vokiečių interesų sferą, kaip kad buvo Stalino su Hitleriu susitarime numatyta, bet už tai dabar būtume kaip ir Lenkija ar Čekoslavakija tik „Satelitinė“ valstybė ir nuostoliai žmonėmis būtų buvę mažesni. Dabar mes nuklojome Sibiro ledynus savo tautos kankinių kaulais ir nieko už tai negavome. Mes tada visi buvome pamiršę Laisvės varpe įrašytus pranašingus žodžius „Tas laisvūs nevertas kas negina jos“.

Pasibaigus karo vieksmams su Lenkija, vokiečiai keršydami

lietuviams, kad mes nėjome atsiimti Vilniaus, padarė su rusais naują susitarimą mūsų sąskaiton. 1939 m. rugsėjo mėn. 28d. Motolovas su Ribbentrop vėl susitiko Maskvoje, kur vokiečiai perleido jiems prieš vieną mėnesį pažadėta Lietuva rusams ir už tai iš Stalino gavo didelius rytų Lenkijos plotus Narevo, Buge ir Vislos upių linijoje.

Po to jau sekė 1939 m. spalio 10d. Vilniaus „gražinimas“ arba išmainymas ant Lietuvos. Raudonosios armijos bazių įvedimas ir 1940. birželio 15d. galutinė Lietuvos okupacija su bolševikų teroru ir masinėmis deportacijomis. Jeigu generolas Vitkauskas rusams ateinant būtų nuvykęs į Gedagojų pasitikti bolševikus ne su duona ir druska, bet su nuogu kardu, šiandien jis būtų mūsų tautos didvyris, dėja, mums šiandien net gėda minėti jo vardą, nes jie visi sulaužė šventą priesaiką ginti Tėvynę.

Rusėjo 28-toji diena bus juodomis raidėmis įrašyta mūsų tautos istorijoje, nes tai buvo nacių ir sovietų padarytas antrasis Lietuvos pardavimas, kada du didžiausi pereinamo karo nusikaltėliai dalinosi svetimomis žemėmis ir pasmerkė milijonus žmonių žiauriai mirčiai. Mes su širdies skausmu prisimename Lietuvos nelaimės ir kartu džiaugiamės, kad mūsų tauta išliko gyva ir prasidėjo naujas mūsų tautos atgimimas.

Vasario 16 Gimnazijoje

Kun. Alfonsas Svarinskas. prieš laiką išleistas iš Permės gulago ir iškilingai tūkstančių žmonių su gėlėmis, plakatais, tautinėmis vėliavomis, giesmėmis ir dainomis iš Vilniaus išlydėtas, per Maskvą į Frankfurto aerodromą atskrido š.m. rugpjūčio 23 vakare. Čia jį pasistiko vysk. Antanas Deksnys, kurso draugas Vokietijos lietuvių katal. sielovados direktorius kun. Antanas Bunga, Vokietijos LB valdybos pirmininkas dipl. inž. Juozas Sabas bei Vasario 16 gimnazijos direktorius Andrius Šmitas su žmonomis, Laisvosios Europos radijo redaktorius Kęstutis Jokubynas, per 5-rius metus kartu su kun. Svarinsku kalėjęs Sibiro gulage, Amerikos balso bendradarbė Zibūtė Klimienė iš Paryžiaus, Žmogaus teisių draugijos atstovas buv. Sibiro kalinys Below, Vokietijos katalikų žinių agentūros atstovas, 5 lietuviai kunigai ir apie 40 kitų Vokietijos lietuvių iš Muncheno, Memmingeno, Bonnos ir kitur. Memmingeniškiai atvyko su lietuviška trispalve, kurią išlipęs iš lėktuvo, kun. Svarinskas pagarbiai pabučiavo. Ypač jaudinantis buvo jo pasisveikinimas su po daugelio metų sutiktu bendrakliu K. Jokubynu. Garbingasis svečias apverstas gėlėmis. Tautiniais drabužiais apsirėdę Vasario 16 gimnazijos mokiniai įteikė 21-nos rožės puokštę, išreiškiančią 21-rius jo sovietiniuose gulaguose iškentėtus metus. Sugiedota „Lietuva brangi“.

Tada visi atvyko į Vasario 16 gimnaziją, kur laukė šventiškai padengti stalai su vakariene. Vakarieniaujant, kun. Svarinskas papasakojo jo nueitą kelią, ilgiau sustodamas prie paskutinių dienų Sibire ir Lietuvoje. Pakeltos vyno taurės, sugiedota „Ilgiausių metų“. Kai vidurnaktį visi nuėjo ilsėtis, dar

porą valandų nuo kelionės ir išpūdžių išvargusį svečią vargino Laisvosios Europos ir Amerikos balso radijo bendradarbiai.

Lapkričio 24 rytą Huttenfeldo katal. bažnytelėje šv. Mišias su vysk. Deksniu aukėjo kun. Svarinskas, prel. P. Jatulis, kun. Bunga, tėv. dr. Konst. Gulbinas, kun. Cemeška iš Argentinos, tėv. Forg. iš Austrijos. Vargonavo muzikas kun. K. Senkus. Pradžioje šv. Mišių vyskupas pasakė, kad jos aukojamas už visus lietuvius, kovojančius už Bažnyčią ir Lietuvą, o taip pat už mirusius kovotojus. Darniai skambėjo lietuviškos giesmės.

Po pusryčių visi dvasiškiai išvyko į Žmogaus teisių draugijos Frankfurte surengtą spaudos konferenciją, kur kun. Svarinskas informavo apie savo ir Lietuvos katal. Bažnyčios gologotos kelius. Po konferencijos išvažiavo pas vysk. Antaną Deksnį Bad Worishofene, kur kun. Svarinskas apsigyveno.

Vakarų Vokietijos LB-nės Valdyba

Vatikano radijo biuletenis, pasiremdamas TASS'o agentūros paskelbta informacija, praneša, kad Donetske, Ukrainoje, yra atidaryta nauja bažnyčia, skirta vietos evangelikų baptistų religinės bendruomenės tikintiesiems. Bažnyčios atidaryme dalyvavo apie du tūkstančius evangelikų baptistų tikinčiųjų, tarp jų ir Kanados baptistų bendruomenės vadovas Pyatokha. Donetsko baptistų pastorius savo žodyje priminė, kad vietos evangelikų baptistų bendruomenė daugiau negu 60 metų neturėjo tinkamų maldos namų ir turėjo pasitenkinti mažomis patalpomis, kuriose tik maža dalis tikinčiųjų sutilpdavo bendrai maldai. RG

Pagerbtas Kun. Alf. Svarinskas

Buvusiam sąžinės kaliniui, Viduklės klebonui kunigui Alfonsui Svarinskui yra suteikta Lecco miesto, šiaurės Italijoje, garbės pilietybė. Komunalinės tarybos dekretu pažymima, kad kunigui Svarinskui yra suteikiama Lecco garbės pilietybė už jo nuopelnus drąsiai liudijant krikščionišką tikėjimą ir ginant lietuvių tautos savitumą. Drauge su kunigu Svarinsku, Lecco garbės piliečiu šiais metais buvo paskirtas taip pat buvęs Čekoslavakijos komunistų partijos sekretorius, kovotojas už socializmo sudemokratinimą Aleksandras Dubček, prisimenant jo vadovautą politinį laikotarpį Čekoslavakijoje 1968-ais metais, kuris daug vilčių buvo sukėlęs visai Europai. Pastaraisiais metais Lecco garbės pilietybė buvo suteikta taip pat uždraustosios lenkų profsajungos „Solidarumas“ lyderiui Lech Walensai, ir kovotojui prieš rasinę diskriminaciją Pietų Afrikoje, anglikonų vyskupui Desmond Tutu. Lecco garbės pilietybės suteikimo kunigui Svarinskui ir Aleksandrui Dubčekui iškilmės įvyks miesto rotušėje gruodžio 4 dieną. LRTV

Molotovo-Ribbentropo Paktas

Vatikano Radijo dienraštis, transliuojamas į visas pasaulio šalis, taip pat skiria ypatingą dėmesį 50-siom Molotovo-Ribbentropo pakto metinėm. Dienraštis skelbia mūsų korespondento, Ferdinando Bea, studija apie Pakto reikšmę ir jo pasekmes. Kitame pranešime Vatikano radijo, korespondentas Svedijoje, Vincenzo Lanža, klausytojus supažindino su Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje rangiama gyvąja grandine - Baltijos keliu - Vilnius - Riga - Tallinas.

Mum betransliuojant, užsienio agentūros pranešimus apie gyvosios grandinės akciją: tautinėmis vėliavomis su gedulo kaspinais žmonės vyksta į jiems iš anksto numatytus punktus 12-oje automagistralėje. Agentūros praneša apie Lietuvos Nepriklausomybės sąjungos mitingą Vilniuje, kuriame dalyvavo keli tūkstančiai asmenų. Vilniaus Gedimino aikštėje, prie Arkikatedros - Ribbentropo pakto ir slaptuosius protokolus. Agentūros pažymi, kad Lietuvoje, tautinės vėliavos yra iškeltos su juodais gedulo kaspinais.

Keturi rusai žurnalistai, savitraščio „Naujieji laikai“ redaktorius Nikolai Andreiev, „Literaturnaya Gazeta“ bendradarbis Yuri Shekoshin, „Ogoniok“ bendradarbis Aleksandr Golovkov ir Maskvos televizijos redaktorius Mikhail Shylov Latvijos Liaudies Frontui pasiuntė telegramą, kurioje pasmerkė sovietų kompartijos centro komiteto pareiškimą apie padėtį Pabaltijo respublikose. Telegramos autorių įsitikinimu, centro komiteto vardu paskelbtas grąsinantis pareiškimas neatpinti daugumos Sovietų Sąjungos komunistų nusistatymo Pabaltijo kraštų atžvilgiu.

Telegramos autorius, keturis rusus žurnalistus šiomis dienomis griežtai užsipuolė komunistų deinstis „Pravda“. LRTV

ATGIMIS ZINIESNIAI

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO LAIKRAŠTIS, Nr. 3. (115).

Redaktorė J. Žitkevičienė, 29 Ormond Rd., Moonee Ponds Vic. 3039.

Kelkite! Kelkite! Kelkite!

Rusijos caro priespaudoje, kai lietuviams grėsė pavojus nutautėti ir išnykti, taip, kaip ir dabar Lietuvoje, gimė Vincas Kudirka. Jis gimė 1858 m. gruodžio 31d, Vilkaviškio apskrityje, turtingo ūkininko šeimoje. Dar mažam Vincui esant, mirė jo motina, ir tėvas parvedė pamotę. Tačiau ir toliau šeimoje buvo gimtųjų namų šiluma, ir tėvas ir pamotė jį mylėjo ir leido jį mokslus.

Baigęs pradžios mokyklą Paežeriuose, paskui baigė Mariampolės gimnaziją ir įstojo į Varšuvos universitetą, kur studijavo mediciną ir baigė daktaru.

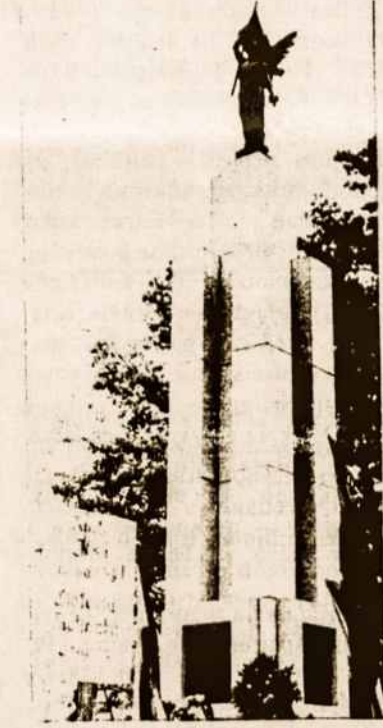
Kudirka, nors kilęs iš lietuvių tėvų, bet beidamas mokslus sulenkėjo, net laike save lenku. Bet gavęs laikraštį „Aušra“ ir jį perskaitęs, pasijuto esąs lietuvis ir kovojo dėl lietuviybės iki mirties. Apie tai jis rašė vėliau „Varpe“ - „Vienas kunigas papasakojo man, kad išeisias lietuviškas laikraštis...Paskui, po pusmečio gavau pirmąjį „Aušros“ numerį. Ziūriu, ant pirmo puslapio stovi Basanavičius, „Pranašas“ - pamaniau jau lietuviškai...Emiau skubiai vartyti „Aušrą“ ir...neprisimenu jau nieko, kas paskui su manim darėsi...Tiek pamenu, kad atsistojau, nuleidau galvą nedrįsdamas pakelti akių į savo kambarėlio sienas...Paskui man pasidarė taip graudu, kad apsikniaubęs ant stalo apsiverčiau. Gaila man buvo tų valandų, kuriuos nesugrąžinamai buvo išbrauktos iš mano gyvenimo, kaip lietuvių, ir gėda, kad taip ilgai buvau apgailėtiniu pagėdėliu...Paskui pripildė mano krūtinę smagi, rami šiluma, ir, rodos, naujos pajėgos pradėjo rasti. Pasijutau didžiu ir galingu: pasijutau lietuviu esąs“.

Nuo to laiko V. Kudirka pasiaukojęs prieš rusų priespaudą. Jis rūpinosi šviesti lietuvių liaudį, pažadinti lietuvių tautos susipratimą, kad jie yra lietuviai.

V. Kudirka, 1889 m. pradėjo leisti naują lietuvišką draudžiamą laikraštį „Varpą“. Šio laikraščio 100 metų jubiliejų šiemet minėjo ir atgimstanti Lietuva. Su „Varpu“ buvo susijęs visas tolimesnis Kudirkos gyvenimas. Baigęs universitetą, jis atsikėlė į Lietuvą ir apsigyveno Naumiesty ir paaukojo visą savo laiką visuomeninei veiklai ir literatūrai.

V. Kudirka redagavo „Varpą“ rašė eilėraščius ir apsakymus, kritikos straipsnius, vertė lietuvių kalbą kitų tautų rašytojų kūrybą. Jis beveik kas mėnesį parengdavo „Varpui“ publicistinę apžvalgą pavadintą „Tėvynės Varpai“. Savo straipsniuose griežtai smerkė ir išjuokė carinę valdžią ir taip pat lietuvius, kurie rūpinosi tikta savo nauda.

Jis parašė daug eilėraščių, įvairių straipsnių, pavyzdžiui „Lietuvos Tiltas Atsiminimai“, bet žymiausias jo eilėraštis „Lietuva tėvynė mūsų,

kuris virto Lietuvos himnu, kuriame liepia iš praeties stiprybės semtis ir liepia dirbti tėvynės naudai ir žmonių gerovei. Taip pat vienas ryškiausių, labiausiai pavykusių jo eilėraščių yra „Varpas“, kuris sako: „Kelkite! Kelkite! Kelkite! iš skurdo į laimę!“

Sunkios gyvenimo sąlygos ir rusų priespauda pakirto Dr. Vinco Kudirkos sveikatą: gavo džiovą ir mirė 1899 m. sulaukęs vos 41 metų.

Santrauka iš „Tėvų šalis“ ir „Lietuvių literatūra“.

Linus Kaladė, 7 skyrius, Melbourne

Knygų savaitė mokykloje

Mano australų mokykloje buvo knygų savaitė. Ta savaitė buvo pavadinta sapnų laikai - „Dream Time“.

Kiekvieną dieną, kiekvienoje klasėje mokiniai darė paveikslus, kad penktadienį galėtų parodyti kitom klasėm vaikams ir tėvams. Penktadienio rytą, visos klasės susirinko salėje. Mes salėje turėjome parodą, kur visi vaikai parodė savo paveikslus. Tame parode kiekvienas vaikas buvo apsirengęs su savo pižama ir turėjo atnešti savo mėgiamiausią žaislą. Mokytojai irgi buvo su pižamomis. Porą mokytojų turėjo net suktukus plaukuose. Visos mokytojos ir mokytojai irgi turėjo atsinešti savo žaislus, bet mano mokytoja pamiršo! Vėliau mes ėjome atgal į savo klases. Mano klasėje visi buvo suskirstyti į tris grupes. Kiekviena grupė darė įvairius darbus. Mano grupė paėmė ir karpė.

Penktadieniais mes einame į baseiną plaukti. Tai ir šį penktadienį ėjome plaukti. Užbaigę plaukimą, dar pažaidėme ir ėjome namo.

Buvo labai gerai po gražios savaitės pasilsėti.

Dalytė Didžytė 4 skyrius, Melbourne

Paminklas Motinai

Laisvės statula JAV, Naujorko uoste

Aš skaičiau laikraštyje „Darbininkas“ labai įdomų straipsnį, kurį čia papasakosiu.

Tikriausiai dauguma žmonių pasaulyje žino, ar esą girdėję arba matę „Laisvės Statulą“ (Statute of Liberty), kuri randasi New Yorke ant „Laisvės Salos“ (Liberty Island) bet ar tie patys žmonės žino, įdomią istoriją tos statulos?

Planavimas tos gražios statulos prasidėjo 1865 m. Versailes mieste, Prancūzijoje. Tais metais susirinko šeši įtakingi žmonės pasitarti ir padiskutuoti reikalą, kaip ir kokią dovaną duoti Amerikai, jos šimto metų nepriklausomybės sukakties proga.

Pasižymėjęs jaunas skulptorius 21-vienmetis, Frederic Augustas Bartholde, buvo pakviestas šiam projektui. Kai jis buvo 15 metų amžiaus, tai gavo pirmą premiją už 7.65 m. aukščio generolo Ropp skulptūrą, vėliau padarė reljefą „Triumfo Arką“ ir dvi po 12 m. aukščio „Ateną“ ir „Zeusą“, ir tuo laiku jau buvo baigęs garsią Eteks meno mokyklą.

Jaunas skulptorius padarė eskirzą, kuriame buvo graži moteris laikanti kairėje rankoje užrašų lentelę, o dešinėje - degantį deglį. Tai, kad atrodytų, kad šviečiantis laimė, kviečia visus į jos taikingą prieglobstį.

Komisijai ir amerikiečiams patiko šis projektas. Amerikiečiai norėjo, kad skulptūra būtų pastatyta Philadelphijoje, o Bertholde - New Yorke.

Dabar skulptorius pradėjo ieškoti tinkamą modelį šiai skulptūrai: išvaikščijo visas gatves, barus, naktinius klubus, matė daug gražių moterų, bet jam jos nepatiko. Namuose žiūrėjo visuose meno žurnaluose, albumuose, peržiūrėjo visas gražuoles, net ir Moną Lizą, bet visos jam nepatiko.

Vieną naktį, galvodamas apie tinkamą moterį savo projektui, jam staiga iškilo mintis: - „Ar nebūtų geriausias modelis mano motina?“ - Čia jis prisiminė savo motiną, kaip ji jį mylėjo, kaip rūpinosi, saugojo jaunystės laikais: „Ji geriausia, mieliausia, gražiausia rūpestingiausia. Tai juk idealiausia moteris pasaulyje“.

Ryte jis paklausė motinos ar ji sutiks būti statulos modelis? Motina nusišypsojo ir atsakė: „Vaikeli, argi tu nerandi už mane gražesnės?“ Sūnus atsakė: „Ne mama, nerandu“. Motinos širdis buvo tai pripildyta džiaugsmo ir ji sutiko. Ir taip Charlotte Baysser Bartholde buvo statulos modelis.

Iš pradžių statula vaidinosi „Mother of Exile“ (Išvietintų Motina), vėliau „Liberty enlightening the world“ (Laisvė šviečia pasauliui), o dabar ši statula vadinama „Laisvės statula“. Taip sūnus išaukštino savo motiną. Po statulos pastatymo, kai skulptoriaus motina buvo jau mirusi, sūnus atplaukė į New Yorką ir kai pamatė statulą, atsiklaupė ir apsiverkęs susuko: „MAMA!“

Sūnus Bartholde iš laivo neišlipo.

Andrius Kaladė

Liet. kursai, Melbourne

Delfinai

Prieš keletą metų, aš buvau nuskridęs iš Melbourne į Perthą dalyvauti mūsų choro koncerte. Po koncerto nakvojau pas ponus Radzivanus. Tą dieną mano tėvai ir du broliai atvažiavo traukiniu ir išsinuomavo automobilį, paėmė mane ir mes važiavome į šiaurę stovyklauti. Po poros dienų pasiekėm Monkey Mia, mažą vietovę prie Shark Bay.

Nuėjus į Monkey Mia pajūrį, tuojau atplaukia laukiniai delfinai tavęs pasitikti. Jie prašosi būti pakutenami pilvą arba jie prašo žuvies. Jie visai nebijo žmonių. Jei kas nors turi žuvies, jie puola pas tą žmogų ir atdarom burnom laukia. Delfinai yra kaip katės, kada jie glaudžiasi prie žmonių kojų. Aš galvojau, kad galima laikytis už jų pelėkų ir plaukti su jais, bet tas neleidžiama. Sargas sakė, kad tas jiems nepatinka. Taip pat negalima liesti jų galvas, nes tas gali jų smegenis sugadinti. Aš praleidau daug laiko su jais ir susidragavau - kai aš paplodavau po vandeniu, jie pas mane atplaukdavo.

Sugrįžęs namo, pasiskaičiau apie delfinus enciklopedijoje. yra 50 rūšių delfinų ir randasi daug kur pasaulyje. Paprasti delfinai, kaip tie

kuriuos aš mačiau, randasi šiltosios ir vidutinės klimato juostos vandenynuose. Kūnas aptakus, pritaikytas greitam plaukimui. Delfinai gali pasiekti greitį 50 km. per val. Jie turi ant nugaros pelėką. Kaukolė nesimetriška. Dantys kūgiški, aštriomis viršūnėmis. Delfinai plaukioja būriais. Jie maitinasi daugiausiai žuvimis. Orientacijai vandenynuose ir grobiui surasti jie naudojami garso liokacija. Jie labai lengvai ištreniuojami, kadangi jie turi aukštą inteligenciją.

Man labai patiko su delfiniais pabūti ir norėčiau juos vėl pamatyti.

Tomas Aras

Liet. kursai, Melbourne

MLKM draugija organizavo kelionę į Medjugorje, Romą, o po to visi laisva valia pasirenka savo kelionės kryptį. Nejaugi Dievo Motina šv. Marija pasirodo jauniems regėtojams kiekvieną vakarą per 8 metus ir mes dar esame abejingi. Mažoji dalis žmonijos tiki į šv. Marijos Apsireiškimus iš širdies, bet didžiausia dalis ne. Kodėl?

Smagu buvo keliauti su visais to paties likimo lietuviais. Iš Melbourne išskridome 9 asmenys. Skrendant į Romą, visi sėdėjome atskirai. Romos aerodrome sutikome mūsų vadovą Henriką Antanaitį. „Domus Paci“ hotelyje jautėmės kaip vienuolyne. Henrikas Antanaitis gerai pažįsta Romą, nes čia yra gyvenęs 3 metus. Jis aprodė mums miestą, gražiausias bažnyčias, įdomiausias vietas.

Iš Romos skridome į Dubrovnik. Tai nepaprasto grožio miestas. Patekome į puikų hotelį. Rytą dieną išvažiavome į Medjugorje. Medjugorje mažas, kalnuotas, vargingas kaimelis. Matosi daug naujų, dar nebaigtų pastatų: hotelių, namų. Saligatviai išlieti tik pagrindinėje gatvėje.

Apgyvendino mus visus privačiai pas jauną kroatų šeimą. Henrikas mums parupino mašiną, kuri iš ryto nuveždavo į Bažnyčią, o vakare parveždavo atgal. Miestelis mažas, keletas hotelių, kavinių ir pilnas suvenyrų krautuvėlių. Žmonių pilna bažnyčia. Visi ant kaklų užikabinę rožančius. Sv. Mišios čia yra laikomos kroatų, anglų, vokiečių kalbomis. Lauke išpažinčių klauso visų tautybių kunigai. Per procesiją suskaičiavome 70 kunigų, o jų tarpe daug vyskupų.

Cia susitikome mūsų MLKM draugijos pirmininkę Haliną Statkuvienę ir jos sesute Jadžę Petraitienę. Jos yra apsistojusios pas 2-jų jaunų regėtojų šeimą. Susitikome ir su kun. K. Trimako vadovaujančia grupe iš Amerikos. Kun. K. Trimakas mus apdovanojo spauda ir nusipirkome jo išverstą Dievo Motinos pasikalbėjimą su jaunais regėtojais: „Aš kviečiu Jus“.

Vakare 6 val. rožančius. Bažnyčia perpildyta žmonių. Didelė dalis žmonių meldžiasi lauke. Su kokia meile ir nuoširdumu čia meldžiasi žmonės, sunku ir aprašyti. Ta nuoširdi malda nejučiomis įtraukia kiekvieną žmogų. 6.20 per rožančių neapsakoma tyła. Visa minia atsisuka nuo altoriaus į balkono pusę, kur Dievo Motina kalbasi su regėtojais. Visų žvilgsniai pilni meilės ir nuoširdumo. Po 5, o gal 7 minučių žmonės vėl atsisuka į altorių ir padėkoja Marijai, kad neapleidžia savo vaikų, mokina kaip melstis. Kunigas kalba rožančių toliau. O tuo metu lauke, dešinėje pusėje matosi kaip stipriai šviečia saulė keičiasi. Saulės spinduliai po truputi darosi silpnesni. Didžioji dalis saulės aptraukta pilksvu, labai plonyčiu šydu, o saulės apatinė dalis, kaip auksas žiba. Ir visa saulė tik sukasi, sukasi, sukasi... ir mėtosi į šonus geltonus, ruzavos spalvos spindulius, po to lyg šv. Ostija danguje ramiai švyti, nejudėdama. Žiūrėjim ir savo akimis netikime. Tai nepaprastai jaudinantis momentas, ypač tą matant pirmą kartą. Po to vėl pamažu saulė atgauna savo stiprų žibėjimą.

Tuo pačiu laiku Apsireiškimo Kalne labai aukštai matosi baltas

Kelionė į Medjugorje

kryžius apgaubtas ratu ir spalvos keičiasi visą laiką.

Susijaudinę ir savo akimis tą visa matę, kaip mūsų Motina Marija gelsti pasaulį. Jos žodžiai paskyti regėtojams 1984: „Pasakykite visam pasauliui: baismė ateis, jei pasaulis nepasitaisys. Viskas priklauso nuo jūsų atsivertimo. Nedelskite!“

Kiekvieno mėnesio 25d. šv. Marija prašo regėtojų perduoti Jos žodžius. Juos praneša kunigas ir po to tuos žodžius iškabina anglų kalboje bažnyčios prieangyje. Kaip tik mes buvome tuo laiku, 25.V.89. „Mano vaikeliai. Aš kviečiu jus atverkite savo širdis Dievui. Pažiūrėkite vaikeliai, kaip gamta visa savo buitimi atsiskleidžia Dievui ir duoda vaisių. Taip pat ir aš prašau jūsų gyvenkite su Dievu ir jam visiškai atsiduokite. Aš esu su Jumis ir aš noriu jus supažindinti ilgam gyvenimo džiaugsmui. Aš norėčiau, kad kiekvienas iš jūsų pajustų džiaugsmą ir meilę kur tik rasite Dievą ir kur tik Dievas tą džiaugsmą gali duoti. Dievas nieko iš jūsų nereikalauja, tik jūsų atsidavimo Jam. Todėl mano vaikeliai apsispręskite iš širdies Dievui. Juk viskas gyvenime praeina, bet tik Dievas nepraeina. Melskitės, kad galėtumėte suprasti Dievo didybę ir gyvenimo džiaugsmą, kuri tik Dievas gali jums

duoti. Ačiū jums, kad atsiliepete į mano kvietimą“.

Mūsų vadovas Henrikas suorganizavo mūsų grupei susitikti su kun. Jozo Zorko OFM. Pas jį važiavome autobusu apie 50 km. Jis yra perkeltas valdžios ir yra vietos parapijos kelbonas. Kun. Jozo Zorko tuo laiku, kai prasidėjo Apsireiškimai, buvo tos parapijos klebonas. Jis švelniu balsu, vertėjos pagalba papasakojo savo pergyvenimus. Jis maldos metu išgirdo balsą: „apsaugok mano vaikus“. Po tų žodžių pas jį atbėgo vaikai valdžios persekiojami ir prašė juos užtarti. Įsitikinęs jų regėjimu, juos priglaudė ir slėpė nuo persekiojimų. Po kurio laiko valdžia jį suėmė ir nuteisė pustrėčių metų kalėjimo. Po keliolikos mėnesių jį paleido, bet perkėlė į kitą parapiją. Pas jį buvo padaryta krata, atimti apsireiškimo aprašymai, sudeginti parapijos pranciškonų namai. Vaikai pergyveno ilgą laiką valdžios persekiojimus, bet ir šiandien, po 8 metų ramūs, nenustoja tvirtinti, kad kas vakarą mato ir kalba su Dievo Motina Marija.

Kai valdžia uždraudė jiems lankytis Apsireiškimo kalne, šv. Marija apsireiškėdavo pranciškonų namelyje, kai tie buvo sudeginti, Apsireiškimai įvykdavo šalutinėje

bažnyčios koplyčioje, o dabar bažnyčios balkone.

Vadovaujant kun. Trimakui lipome į Apsireiškimo kalną, kalbėdami „Kryžiaus Kelius“. Kalnas labai status, akmenuotas, sunkiai pasiekamas. Ten žmonės meldžiasi per dienas ir naktis. Prie balto Apsireiškimo Kryžiaus uždegėme žvakutes už Lietuvos laisvę.

Taip pat Henrikas suorganizavo mūsų grupei pasimatyti su dviem jaunom regėtojomis Jelena ir Marijana. Jas Dievo Motina Marija apdovanojo girdėjimu bei matymu „širdimi“ ir per jas dvasiniais nurodymais jos ėmė vadovauti jaunuolių maldos grupei. Popiežiaus Gregorianumo universiteto profesorius jezuitas tėvas Robert Faricy tvirtina „Marija juos dvasiniai taip suformavo, kokio neesu užtikęs jokioje religinėje bendruomenėje, nei seminarijoje, nei jokiame vienuolyne. Mergaitės pilnos ramybės, vertėjo pagalba atsakinejo į mūsų klausimus.“

Pabuvę savaitę laiko Medjugorje, grįžome atgal į Romą. Ši kartą apsistojome šv. Kazimiero Kolegijoje.

Dėkojame MLKM draugijos pirm. Halinai Statkuvienei suorganizavus šia nepaprastą, neužmirštamą kelionę, o Henrikui Antanaičiui už toki gerą, nuoširdų vadovavimą.

Medjugorje - Maldos Mokykla
A. Vyšniauskienė

Australijos Lietuvių Fondo Metinis susirinkimas

Susirinkimą atidarė Fondo pirmininkas Ričardas Semetas, sekretoriavo Jonas Meiliūnas (jun). Susikaupimo minute buvo pagerbti mirę Fondo nariai. Praeitų metų metinio susirinkimo protokolą perskaitė V-bos narys Martynas Didžys. Protokolas buvo priimtas be pataisų. Pirmininkas savo pranešime parėškė, kad Fondas turi 260 narių įskaitant 10 organizacijų. Pažymėjo, kad narių ir aukotojų sąrašuose mažai pastebima asmenų iš jaunimo arba vidutinio amžiaus. Fondas, būdamas mecenatu, per Krašto Valdybą paskyrė dvi literatūrinės premijas, bet vertinimo komisija premijų nepaskyrė, kadangi gauti kūriniai nepasiekė meninio lygio ir neatitiko novelės žanrui. Fondas yra sutikęs būti mecenatu spausdinant Australijos lietuvių rašytojų Antologiją. Šiais reikalais keletas pasisakė diskusijų metų, bet galutinas sprendimas paliktas naujai Fondo Valdybai. Paskirtis ir atskaitomybė yra pagrindinis fondo uždavinys, pabrėžė pirmininkas, tad darant nutarimus skirstant pinigine paramą organizacijoms arba pavieniams asmenims, Fondo Valdyba kreipia daug dėmesio kiek tie prašymai yra svarūs švietimo, kultūros reikalavimams ir žinoma pačios lietuviybės išlaikymui. Susirašinėjimas dar vis vyksta su advokatu dėl gavimo „tax exemp“ statuso.

Pirmininkas išreiškė padėką Juozui Mikštui ir Feliksui Sodačiui už tvarkymą bibliotekos, Valdybos nariams už kruopštų darbą, ypatingai Fondo sekretoriui Jonui Meiliūnui (jun) ir išdininkui Vincui Ališauskui, kuris be atskaitomybės pareigu atliko didelį darbą sutvarkant mirusių Atminimų

Knygą ir arch. Algūi Klimui už kaligrafiškai padarytus knygoje įrašus. Taip pat visiems Fondo įgaliotiniams, kurie sąžiningai prisidėjo prie Fondo augimo.

Išdininkas Vincas Ališauskas patiekdamas 1989m. pelno-nuostolio sąskaitą ir balansą pažymėjo, kad stambiausias atminimų įnašas (\$20,000) buvo Kazimiero Butkaus iš NSW, žmonos atminimui. Palikimai gauti du: a.a. Vaclovo Grigonio, Vic \$20,000 ir Antaninos Gučiuvienės SA \$300. Gauta \$9,000 auku, kurių apie pusę paaukojo vienas tautietis iš NSW Susirinkimo dalyviai turėjo progos pamatyti Atminimų Knygą, kurioje jau yra 389 mirusių pavardės ir bendra suma sudėta organizacijų bei pavienių asmenų viršija \$46,500. Tai gražus ir prasmingas būdas įamžinti mūsų mirusius. Fondo Valdyba išleido virš \$28,000 lietuviškų organizacijų veiklai, paremdama Krašto Valdybą, Apylinkių Valdybas, sportininkus, choras, skautus, tautinius šokius, Lietuvių Studijų Sambūrį, Lietuvių chorinės muzikos konkursą, knygų išleidimą, kanklių ansamblių, Saulių org. ir kit. Septyniems moksleiviams išvykusiems į Vasario 16 gimnaziją, kiekvienam išmokėta po \$1,000. Kapitalas \$369,075 laikomas Lietuvių Co-op. „Talka“, Esanda Finance Corp. ir National Australia Bank. Išdininkas apgalastavo, kad šįmet nebuvo

išmokėta \$500 premija iškiliausiam lietuviui jaunuoliui Australijoje ir premijos po \$150 geriausiai baigusiems lituanistinius kursus, kadanti Fondo V-ba negavo jokių prašymų, bei nurodymų. Revizoriaus Jono Karlos prašėsimą perskaitė V. Ališauskas. Revizijos Komisijos aktą perskaitė Antanas Ramanauskas pažydedamas, kad visa atskaitomybė vedama gerai ir tvarkingai. Fondo veikla ir metinė apyskaita buvo vienbalsiai patvirtinta. Pagal eilę iš Valdybos turėjo pasitraukti du nariai: V. Ališauskas ir A. Kaspariūnas. Valdybos sekretoriui buvo pasiūlyta tik du kandidatai: Vincas Ališauskas ir Dana Baltutienė, kurie susirinkimo buvo patvirtinti.

Tad dabartinę Fondo Valdybą sudaro: R. Semetas, J. Meiliūnas (jun), M. Didžys, D. Baltutienė ir V. Ališauskas. Revizijos Komisija sutiko palikti ta pati: J. Balčiūnas, A. Obeliūnas ir A. Ramanauskas. Taip pat buvo patvirtintas ir revizorius Jonas Karka.

Susirinkimas, kuriame dalyvavo 42 nariai ir gauta 15 įgaliojimų, praėjo darbingoj nuotaikoj. Australijos lietuviai turi didžiutis ir gėrėtis Fondo veikla, nes jau dabar iš gaunamų palūkanų, apie \$40,000 metuose Fondas gali paremti Australijos lietuvių švietimo, kultūrinius ir kitus reikalavimus - tai nemaža suma. Sėkmės Fondui!

Susirinkimo dalyvis

Paieškomas Vincas Zebrauckas Antano. Prašom atsiliepti adresu:- Lithuania Europe, Kėdainių rajonas, Šlapaberžė 235052, Jedvyga Zebrauskaitė-Vaičiūnienė.

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Kun. Juozas Petrauskas buvo susirgęs ir jam Epworth ligoninėje Richmond, rugsėjo 7d., padaryta apendicito operacija, kuri gerai pasisekė ir ligonis jau sveiksta.

Regina Steel savo tėvelio Igno Rubaževičiaus mirties pirmose metinėse užprašė šv. Mišias Lietuvos Kankinių koplyčioje Lietuvių namuose rugsėjo 23d., šeštadienį 2 val. ir po jų bus šventinamas ant jo kapo paminklas Fawknar kapinėse.

Prelato Prano Vasario mirties antrose metinėse šv. Mišias už jo vėlę užprašė Gyvojo Rožinio brolija rugsėjo 24d. sekmadienį. Visų

parapijiečių vardu už a.a. Prelatą Pr. Vasarį šv. Mišias bus spalio 1d. sekmadienį.

Latrobe Valley, Sale bei apylinkių lietuviams Tautos šventės pamaldos Sabrinskių sodyboje Moe rugsėjo 24d., sekmadienį 12 val. Po pamaldų - minėjimas.

Marijos apsireikimų pranešimas. Katalikių Moterų Draugija kviečia visas nares ir visus, kurie įdomaujasi Marijos apsireikimais Medjugorje, atvykti į įdomų savo išgyventų ispūdžių pranešimą Melbourno Lietuvių namuose Bendruomenės menėje rugsėjo 30d. šeštadienį 1val.

Draugijos Valdyba

ALK Federacijos Valdyba

Valdyba savo posėdžiui buvo susirinkusi Parapijos namuose rugsėjo 4d. Australijoje katalikiškos spaudos mėnuo kasmet skelbiamas rugpiūčio mėnesį savo spaudos paramai. Mūsų Valdyba šiemet skelbė „Tėviškės aidų“ prenumeratų apsimokėjimo vąjų, nes kiek anksčiau rinkome aukas Lietuvių katalikų religinei Salpai, kuri vienintelė remia Katalikų Bažnyčią Lietuvoje ir Lietuvių Sv. Kazimiero kolegijai Romoje, buvo platinami ir „Tėviškės aidų, loterijos bilietai. „Tėviškės aidams“ gauta aukų iš Adelaidės \$410 - Parapijos tarybai ir Katalikių moterų draugijai suruošus pietus ir loteriją. Vincas Stagis savo motinos Rožės Stabingienės Sibire mirusios atminimui atsiuntė \$200. DLK Vytenio šaulių kuopa Melbourne \$75. Latrobe Valley Seniūnija \$70. V.M. Ziogai \$10.

„Tėviškės aidų“ loterijos po 70 bilietų išplatino Sale p. E. Eskirtienė, Perth B. Steckis, Morningtone J. Kairys, Hobarte P. Šiaučiušas, Brisbane J. Luckus. Moe 80 bilietų p. V. Koženiauskiene. Geelonge 160 - Vl. Stuikevičius. Adelaidė 650 - Pr. Pusdešris. Sydney 350 - A. Vinevičius ir jam padėjo D.

Ankienė. Melbourne bilietus platino Federacijos Valdyba, o jų virš 600 išplatino Teresė ir Juozas Jurgelaičiai. Visiems bilietų platintojams ir juos ėmusiems nuoširdžiausiai dėkojame už suteiktą savitarpinę ir aukų pagalbą savo katalikiškam laikraščiu „Tėviškės aidams“.

ALK Federacijos Valdyba

LATROBE VALLEY

Rugpiūčio 28d. savo ūkyje Moondarraj (prie Moe) staiga mirė Vytautas Kaunas - Kaunackas, 69 m. amžiaus. Palaidotas rugsėjo 1d. Erica kapinėse. Nuliūdime liko žmona Julija.

Rugsėjo 24d. sekmadienį, Latrobe Valley seniūnija ruošia Tautos šventės minėjimą. Pamaldos ir minėjimas vyks Sabrinskių sodyboje Moe.

Pradžia 12 val. punktualiai. Nuoširdžiai kviečiame visus iš arti ir toli skaitlingai minėjime dalyvauti. Seniūnė

Atsiūsta paminėti

Išleista 1986 m. mirusio Henriko Kačinsko, žymaus Lietuvos dramos teatro aktorius plokštelė. Velionio bičiuliai - Antanas Gustaitis, Alfonsas Petrutis ir Petras Viščinis - iš paliktų magnetofoninių įrašų paruošė ir išleido plokštelę vardu „H.Kačinskas“. Aplankas P.Lapės. Ji gaunama šiuo adresu: Mr. Alfonsas Petrutis, P.O. Box 367, W.Hyannisport, Mass. 0267, USA. Kaina \$JAV 10,- Su persiuntimu: \$JAV 12.

„Tėviškės aidų“ loterija

Loterijos laimėjimų traukimas vyko Tautos šventės rugsėjo 10d. proga Melbourno Lietuvių namuose Jubiliejinėje salėje pietų metu. Federacijos pirm. kun. Pr. Dauknys visiems padėkojo už parodytą didelį prielankumą mūsų katalikiškam laikraščiu, kai visi bilietai buvo išplatinti. Melbourne daugiausiai jų - virš 600 išplatino Teresė ir Juozas Jurgelaičiai. Laimėjimų traukimą pravedė Federacijos parengimų vadovas Juozas Keblys ir vicepirmininkas Eduardas Sidlauskas. Laimėjimus ištraukti pakvietė daugiausiai bilietų išplatinusią Teresę Jurgelaitienę ir Melbourno Katalikių Moterų Draugijos pirmininkę Haliną Statkuviene.

1. Lietuviškas aštuonytis rankšluostis - laimėtojas Nr. 2481 - A. Skeivys
2. Gedimino pilis-medžio drožinys - Nr. 2198 - Rahdom
3. Cassette Player - Nr. 0954 - Aistis Biery
4. Paveikslas „Abstraktas“ - Nr. 0780 - S. Gauseris
5. Paveikslas „Audringas vakaras“ - Nr. 2669 - S. Raps
6. Paveikslas „Motinė prie Sodybos“ - Nr. 1471 - Ona Dargvainytė
7. Paveikslas „Pamiškė“ - Nr. 1227 - P. Smyech
8. Spalvota TV - Nr. 1140 - kun. Pr. Dauknys

ALK Federacijos Valdyba

Perth'o Bendruomenės Valdyba Juodo Kaspino Diena

Rugpiūčio 23 d. suėjo 50 metų nuo nelemto Hitlerio-Stalino pakto, kurio pasekoje Sovietų Sąjunga okupavo Pabaltijo valstybes.

Tos apgaulingos sutarties paminėjimui, Pasaulio Laisvės Lyga suorganizavo protesto motorkadą Perth'o miesto centre.

Prie motorkados paruošimo daugiausia prisidėjo Petras Cekanaukas: parūpino plakatų atspausdinimą (baltos raidės ant juodo fono), juodus kaspinus, įdomaus straipsnio, atspausdinto „The Australian“ dienraštyje, foto kopijas, etc...

Motorkados dalyviai rinkosi King's parke rugpiūčio 23d., 11.30 val. Ant auto mašinų durų priklijavome plakatus, o ant radio antenos pririšome juodus kaspinus. Prieš motorkados pradžią, P.Cekanaukas pasakė trumpą kalbą: paaiškino motorkados eiga - kadangi miesto centre yra daug eismui kontroliuoti šviesų ir judėjimas tuo laiku labai didelis - tai motorkados dalyviai važiuos pavieniui. Paminėjo, kad įvairiuose pasaulio kraštuose tokias motorkadas organizuoja apie 50 miestų. Pabaltijo valstybėse motorkada važiuos nuo Tallinn, Estijoje, per Latviją ir per Lietuvą. Milijonai pabaltiečių susikabine rankomis, sudarys nenutrūkstama grandinę per visas tris pabaltijo valstybes.

Per miesto centrą - St. George's Tce., Barrack St., Wellington St. ir William St. važinėjome nuo 12 val. dienos iki 1 val. po piet.

Tą savaitę, per 28-tą televizijos kanalą (SBS) buvo žinių apie protestus Pabaltijo valstybėse. 2-ras kanalas (ABC) ir ABC radio irgi

plačiai paminėjo tuos įvykius. Atgarsį rado ir Perth'o protestas rugpiūčio 28 d. Perth'o vakariniame dienraštyje „Daily News“ tilpo nemažas straipsnis - pasikalbėjimas su P. Cekanauku, kuriame Petras išsamiai nušvietė „Juodo Kaspino Dienos“ reikšmę ir vykusių protestus Pabaltijo kraštuose, įvairiuose miestuose laisvajame pasaulyje ir čia Perth'e.

„The Australian“ dienraštyje rugpiūčio 21d. tilpo ilgas ir objektyvus G. Henderson straipsnis apie Hitlerio-Stalino paktą ir jo pasekmes. Visą straipsnį Žinutėse neįmanoma patalpinti, tai duodamos svarbesnės ištraukos. (Laisvas vertimas).

Zurnalistas rašo, kad dauguma galvoja jog II-as Pasaulinis Karas prasidėjo 1939 metų rugsėjo 1d. kai Hitlerio tankai įsiveržė į Lenkiją, bet faktinai, karas prasidėjo rugpiūčio 23 d. kai buvo pasirašytas Hitlerio-Stalino paktas ir slapti protokolai. Pagal tuos protokolus, Hitleris ir Stalinas pasidalino Lenkiją, o Vokietijos pritarimas įgalino Sovietų Sąjungą okupuoti Estiją, Latviją ir Lietuvą. (Jos tebėra okupuotos iki šios dienos.)

Per 50 metų Sovietų Sąjunga paneigdavo slaptų protokolų egzistenciją, bet praėjus savaite, pirmą kartą, pagrindinis Sovietų laikraštis atspausdino tuos slaptus 1939 metų protokolus.

Kai vienąs didelis melas buvo demaskuotas, tai Sovietų valdžia paskleide naują melą: Estija, Latvija ir Lietuva nebuvo smurtu okupuotos, bet savanoriškai įsijungė į Sovietų Sąjungą.

Toliau žurnalistas aprašo karo eigą ir nacių-sovietų kolaboravimą.

Laike pirmųjų dviejų karo metu, Sov Sąjunga glaudžiai bendradarbiavo su naciais, patiekdama naftos ir kitų žaliavų, reikalingu nacių karo eigai.

Komunistų partijos Vak. Europoje, pagal Stalino įsakymą, bandė įvairiais būdais sutrukdyti vakariečių karo pastangas; naciams okupavus Prancūziją, vietiniai komunistai glaudžiai bendradarbiavo su nacių okupantais.

Komunistų vadovaujamos darbo unijos Australijoje irgi bandė sutrukdyti Australijos kariuomenės aprūpinimą; karą pavadino „imperialistu karu“, o Australijos karių, kovojančių įvairiuose frontuose - „five-bob-a-day-killers“.

Baigdamas, žurnalistas pabrėžia kad tik vienas Nacių-Sovietų pakto partneris buvo sumuštą; kitas partneris (Sovietai. Red.) dar tebeturi pagal tą paktą užgrobtus kraštus.

Tėviškės Aidų balius

Spalio 7d. šeštadienį
Melbourno lietuvių namuose.
Baliaus pradžia 7 val. vak.
Sokiams gros kontinentalinis orkestras. Gera vakariene.
Staigmenos loterijoj.
Gėrimai Klubo bufete.
Pakvietimai visiems po \$16.
Stalus užsisakyti pas Federacijos vicepirmininką Edvardą Sidlauską telef. 366-2087 ar sekmadieniais prie bažnyčios.
ALK Federacijos Valdyba

Dr. V. Kudirkos prisiminimo šventė Geelonge

HOBART

Jau daug vandens, daug žmonių ašarų ir prakaito nuplaukė Sešupe, kuomet prieš 130 metų, Suvalkijos lygumų krašte, gimė vienas iš ryškiausių tautos atgimimo žadintojas, dvasios milžinas, Lietuvos Himno autorius Dr. V. Kudirka. Geelonge lietuviai šį prasmingą minėjimą suruosė čia veikiantis Lietuvių Skautų Židinys, šių metų rugpjūčio mėnesio 20 dieną iškilias šventę.

Šventės iškilmės pradėtos 9.30 val. St. John bažnyčioje, šv. Mišiomis, kurias atnašavo ir prasmingų minčių pamokslą pasakė kun. J. Petrauskas. Prie altoriaus išsirikiavo trispalvė, skautų ir sportininkų vėliavos, asistuojimos skautų ir židiniečių. Jų tėvynės ilgesio skausmu sužeistą sielą gaivino ir artino prie Dievo solisto Vinco Daniaus giedamos giesmės, vargonais palydint Zitai Prašmutaitei. Skaitinius ir atsakomąją psalmę skaitė židiniečiai A. Zvirblienė ir J. Gailius. Taip pat židiniečiai S. Bungardienė ir v.s. A. Karpavičius atnešė šv. Mišių aukas. Tolimesnę šventės eigą teko perkelti į popietinį laiką, svečiai buvo pakviesti į Lietuvių namus, kur židiniečiai juos pavaišino karštomis dešrelėmis ir kavute.

Antroji šventės dalis buvo tęsiama 2 val. po pietų, Geelonge Lietuvių namuose. Šią šventės tolimesnės eigos dalį atidarė židinio kancleris v.s. A. Karpavičius, pakviesdamas dalyvius atsistojimu pagerbti įnešamas vėliavas. Tuo pačiu, jis apibūdino šventės prasmę, paminėdamas ir tuos tautos žadintojus bei lietuviško žodžio skleidėjus - knygnešius, kurie sielojosi ir dirbo, kad lietuvis sutraukęs vergijos grandines, vėl taptų laisvas, nepriklausomas savos žemės šeimininkas. Jie čia buvo prisiminti susikaupimo minute. Šventei Invokaciją sukalbėjo kun. J. Petrauskas.

Pasigėrėtinai kruopščiai paruoštą šventės paskaitą skaitė visuomenininkas A. Zubras, susilaukdamas kaip padėkos audringų dalyvių plojimų. Tai tikrai nuostabus A. Zubro darbo kūrinys. Židiniečių vardu dėkojama A. Zubrui, kad jis leido jo mintimis pasigėrėti pirmiausiai šios šventės dalyviams.

Šventės rengėjus ir jos dalyvius sveikino LSS Australijos Rajono vadas j.v.s. fil. Vyt. Vaitkus, kartu paryškindamas ir Lietuvoje atsikūrusios skautijos veiklą bei jos rūpesčius. Tuo pačiu, prie Australijos Rajono skautų vėliavos, s.v. Mačiuliui bei pasipuošusioms tautiniais rūbais židinietėms I. Valodkienei ir E. Ratajczak asistuojant, jis pravedė ir apdovanojimo iškilmes. LSS vadovybės skirtą ordeną „Už Nuopelnus“ su rėmėjo kaspiniu prisegė ilgamečiui skautiškos veiklos rėmėjui ir dabartiniam Židinio Tėvūnui s.v. L. Bungardai,

Melbourno Skudutninkai atlieka meninę dalį Dr. V. Kudirkos prisiminimo šventėje, Geelonge

gi patį Židinį už lietuvišką ir skautišką veiklą, atžymėjo LSS Brolijos Vyriausiojo Skautininko skirtu „Pažangumo“ žyminiu, kurį Rajono vadas pavedė globoti šio Židinio kūrėjui v.s. A. Karpavičiui.

Buvo atlikta meninė dalis, kurią su menka pačių židiniečių pagalba išpildė svečių meninės pajėgos. O ji buvo tikrai nuostabi, nauja ir retai kam matyta ir girdėta. Svečiai skudutninkai, vadovaujami A. Gabo, pagrojo tris daineles - „Zvirblių maršą“, „Žilviti“ ir „Suktinėlį“. Vinco Kudirkos eilėraščių „Maniesiems“ deklamavo židinietis L. Bungarda. Melbourno Kanklių ansambliis, vadovaujamas St. Eimučio, pagrojo lietuviškų dainų pynę. Sklido viena po kitos tos mielos lietuviškos dainelės, kanklių stygų virpėjimu: ansambliui skambinant „O, skambink per amžius“, prisijungusi židinietė I. Valodkiene, palydint kanklėmis jausmingai padeklamavo Dr. V. Kudirkos eilėraščių „Varpas“. Paskutinių trijų dainelių - „Kur tas šaltinėlis“, „Tris dienas, tris naktis“, „Saulutė nusileido“ kanklių garsus savo žaviu dainavimu palydėjo solistas V. Daniaus. Tuo ir baigėsi tas gražus ir turtingas mielių svečių įnašas į geelongiškų kasdienio gyvenimo srovę.

Skautų Židinio Tėvūnas s.v. L. Bungarda, nuoširdaus palankumo žodžiais, visų židiniečių ir šventės dalyvių vardu išreiškė padėką šios šventės paskaitininkui A. Zubrui. Taip pat padėką išreiškė ir solistui V. Daniui, kuris gražiomis giesmėmis bažnyčioje maldininkus priartino arčiau prie Dievo, o salėje dalyvius mintimis nuvedė prie tėviškės šaltinėlio. Ypatingą padėką skyrė skudutninkams bei Kanklių ansambliui ir jo vadovui S. Eimučiui. Neliko pamirštos ir meninės dalies pagelbininkės židinietės E. Ratajczak ir I. Valodkiene, o taip pat ir jaunasis

deklamatorius N. Ratajczak bei organizacijos, dalyvavusios šventėje su vėliavomis. Tuo pačiu prisiminė ir Rajono vadą j.v.s. fil. V. Vaitkų ir mielą poniją.

Šventė baigta Dr. V. Kudirkos sukurta tautine giesme - „Lietuvos himnu“, kurį jautriai ir galingai sugiedojo visi šventės dalyviai, skambančių kanklių garsais palydint.

Po visų šventiškų apeigų, visi dalyviai ir svečiai talpinosi prie gėlių žiedais ir tautinėmis vėliavėlėmis skoningai papuoštų stalų bendroms vaišėms. Ir visi jie buvo pavaišinti nepailstamų židiniečių šeimininkų įvairiais skanumynais, kuriuos paruošė jų darbščiosios rankos.

Ačiū sesei Liucijai už sukaktuvinį tortą, kurio skoniu pasigardžiuoti pakako visiems dalyviams. O, kad šventė būtų pilnai apipavidalinta, vaišių metu atšvesta ir LSS Australijos Rajono vado j.v.s. fil. V. Vaitkaus gimtadienis, sugiedant jam „Ilgiausių metų“ su griausmingu - Sveiks! Valio!

Tuo ir baigėsi to iškilios tautos žadintojo Dr. V. Kudirkos prisiminimo šventė Geelonge. Garbė jos rengėjams - židiniečiams ir svečiams.

A. Karpavičius

Rugpjūčio mėn. 23 d. paminėjome Ribbentropo-Molotovo pakto 50 metų sukaktį. Žmonių susirinko pakankamai, salėj tuščių kėdžių nebuvo. Gal būtų susirinkę ir daugiau, bet tą vakarą lietus pylė kaip iš kibiro ir gal būtų kaip kuriuos atbaidė nuo kelionės į miesto centrą.

A. Kantvilas kaip HELLP atstovas, supažindino susirinkusius su susirinkimo pirmininku profesorium Roe ir paskaitininku senatorium Brian Harradine. Keleta trumpų žodžių, pirmininkas atidarė susirinkimą ir pakvietė senatorių prie kalbėtojų staliuko.

Sen. Harradine yra ypatingai geras kalbėtojas ir yra labai gerai painformuotas Pabaltijo valstybių padėtimi - prieš kariniais laikais, rusų okupacijai ir dabartinio judėjimo metu. Labai vaizdžiai prakalba jis supažindino susirinkusius su Ribbentropo-Molotovo pakto ir slaptų priedų turiniu ir to pakto nuostolius padarytus Pabaltijo tautoms ir jų gyventojams, pažymėdamas kad dauguma Australijos gyventojų nepripažįsta to pakto kaip teisiškai galiojančio ir kad Australijos vyriausybė nepripažįsta Pabaltijo tautų įjungimo į Sovietų Sąjungą teisėtai. Paminėjo taip pat, kad kaip tik šią dieną, jo iniciativa, yra pasiunčiamas senatorių pasirašytas raštas į Rusų ambasadą, prašant šio pakto panaikinimo.

Senatoriui baigus kalbėti, M. Hodgeman, buvęs ministeris imigracijos reikalams liberalų valdžios metu, priminė, kad 1975 m., tuometinė darbiečių valdžia buvo pripažinusi Pabaltijo prijungimą prie Sovietų Sąjungos kaip teisėtą, bet liberalų valdžia tą pripažinimą atšaukė. Jis labai vaizdžiai papasakojo apie tą ugningą susirinkimą kuriuo pradėjome pasipriešinimą de jure pripažinimui. Vaizdžiai nupiešė išpūdingą to susirinkimo pradžią - tamsią salę apšviestą tik trijų žvakučių liepsnelių, prie jų trys gabaliukai spygliuotos vielos, trys vėliavos ir trijų tautų himnai išsiveržiantys iš daugelio krutinių. Baigęs paprašė kad tie himnai vėl būtų sugiedoti. Jo prašymas buvo išpildytas, nors ši kartą jie neskambėjo taip žaviai ir tvirtai kaip tą naktį prieš 14 metų.

Taip pat apsilankė ir keletą žodžių pasakė federalinis darbiečių parlamentaras Dunkin Kerr MHA. Po susirinkimo buvome pavaišinti kava. Lietuvių Bendruomenės Valdyba

„TEVISKES AIDŲ“ SKAITYTOJAI!

Maloniai prašome visų apmokėti prenumeratą. Kas nori gauti pakvita-vimą, pridėti pašto ženklą. Adreso pakeitimui pridėti \$1.00 Nepamirškime ir savo dalį „Tėviškės Aidams“ įrašyti į Testamentą. Dėkojame iš anksto.

A.L.K. Federacijos Valdyba.

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWNE. (TEL: 708 1414)

KLUBO VALANDOS:

Pirmd., trečiad., ketvird.,	5	- 10 val.
ANTRADIENIAIS KLUBAS UŽDARYTAS		
Penktadieniais	5	- 11.30 val.
Šeštadieniais	2	- 12.30 val.
Sekmdieniais	12.30	- 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvirtad., penktad., ir šeštad	nuo 6. val.
Sekmdieniais	nuo 1. val.

ŠVEDIŠKAS STALAS. SMORGASBORD.

Skanus ir pigus valgis kiekvieną TREČIADIENĮ nuo 6.00 iki 8.00 val. Kaina \$6.
ŠEŠTADIENĮ nuo 1.00 iki 3.00 val. Kaina \$4.

Šeimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus. Kodėl ne Lietuvių Namuose? Kodėl nepasiteirauti? Skambinkite 708 1414.